

بەيتا رۆستەمەن زال

ئىنانە وجىودى ئەرد و ئاسمان	يا خۇدايىن پاك و بىن جە و مەكان
بىن ھەڤال و شەرىكى ھەرى مازن	بىتى مثل و نەظىرى بىن خەو و خارن
ئىنانە وجىودى ب(كۇن فَيكون)	حەفت ئاسمانى بلندى بىن ستوون
ب ئىرادا تە وال دەورى گەريان	ھەيىف و پۆزىل گەل ستىرى ئەسمان
چ زانا نزانن ل صەفاتى تە	ھىچ كەس نزانىت ياردىب ذاتى تە
ل ئاقارى حوكىمى تە د بىن دەستھلاتن	شاھا ل خەوفى قەھرى تە ماتن
چەند پەھلەوانان ھەر وەكى رۆستەم	چەند پادشاھان وەك جەمشىدى جەم
وەك ئاخىر دا نەمانە مەوجىود	ب دەستى قۇدرەت ئىنانە وجىود
صەلات و سەلام بىن حەدد و حسبان	ب عەزىزەتا تە پادشاھ و سولتان
فەخرى كائينات رسۇلى ئەمچەد	ل سەر مەرقەدى نورىن رەۋزەئى مۇحەممەد
ول گەل ئەھلى مالى و جومله ئىسلام	ل گەل ياران و ئەسحابى كىرام
مەحرۇوم نەبم شەفاعەتا (يۇم الدىن)	ھەرچەند بەندە مەل دەرگا تەن نۇورىن

بنقیسم به حسین شهربی جهانگیر	بده تهوفیقم یا خالقی بی نه ظیر
دا بیته گوتن حهتا ئاخز زهمان	دگهل رؤسته من جان په هلهوان
رؤسته من زالی ل گمل یاوهران	وه ماهشہور ببسو روژهک ل روژان
وه ختی رابزراند ب باده نوشی	ب کهیف و سروور و شاهی و خوشی
جه رگن وی سوتی ههر و دکوو که باب	هاته هزرا وی کوشتنا زوراب
ل سه ر ته ختنی خوکه فته خوارده	ب غم و حمسه ردت ب بی زارده
نالی ژئ دچونون بوز چه رخنی وداد	به رابوو گریی ب شین و فه ریاد
ژ بھر زورابی ئاگر دلی من گریا	گوتنی: ئی ههواره حه لیام و بریا
حه یفه قی نهوعی فریان نه خو غم	یاریت مه جلسین گوتن ب رؤسته م
گوتنی ب رؤسته م فه رزندئ دلبه رین	ره خشی ده رئیخست ب قه هر و ب کین
ماچی کرن دهستنی رؤسته من په هلهوان	زواره و گوده رز هه ردو گریان
دو زمنا دخودش نه که ب ئیرانی دیار	گوتن مه هیقی یه فیرسن ناودار
حه رام بیت ل من و دلاتنی ئیران	جه وابی لیدا شه رؤسته م ب گریان
قهوم و خزم و ئه قریبا ئو یه کسەر	ھه روسا من نه جین باب و برادر
شاریت تورکانی گله ک کرمە ویران	چهند جهفا و زه حمهت برن من بؤئیران
چهند په هلهوانا کرنە سەر نخون	ھه ر شاهى تورکا من کر بسو زه بون

بابی فلامـه رزم گـهوری دلـهـران	ناـثـیـ منـ مـهـشـهـوـورـهـ لـ هـمـوـوـ جـهـانـ
قرار ناـگـرـنـ لـ بـهـحـرـاـ نـهـهـنـگـ	وـهـخـتـیـ ئـهـزـ دـچـمـ بـوـ مـهـيـدانـاـ جـهـنـگـ
جـهـرـگـیـ دـیـوـیـ سـپـیـ منـ کـرـ پـارـهـ پـارـهـ	چـهـنـدـ دـیـوـاـژـ بـهـرـ منـ کـرـبـوـوـ هـهـوارـهـ
بـ دـهـسـتـیـ دـیـوـانـ لـ مـازـنـدـهـرـانـ	گـیـرـرـدـارـ بـبـوـونـ چـهـنـدـ پـادـشـاهـانـ
قـهـتـ خـیـرـ منـ نـهـدـیـتـ لـ شـاهـیـ ئـیرـانـ	منـ سـهـرـبـهـسـتـ کـرـنـ ژـ شـهـرـیـ دـیـوـانـ
چـیـ بـکـهـ لـ دـوـسـتـیـ زـهـمـانـتـیـ هـوـیـهـ	لـ قـتـیـ دـوـنـیـسـایـتـ بـوـومـ ئـاخـ وـ ئـۆـهـمـ
قـهـتـ نـهـزـقـرـیـ رـوـسـتـهـمـ پـهـهـلـهـوـانـ	چـهـنـدـ هـیـقـشـیـ کـرـنـ بـرـادـهـرـانـ
سـوـارـ رـهـخـشـ بـوـوـ رـیـگـرـدـ سـهـحـارـهـ	رـهـجـاـ قـهـبـوـولـ نـهـکـرـیـهـ بـیـ مـدارـهـ
چـوـوبـوـوـ سـهـرـ کـوـپـیـ زـوـرـابـ بـ نـالـینـ	رـهـخـشـیـ تـاـ بـهـرـدـاـ بـ گـرـیـاـ نـوـشـینـ
بـ کـارـیـ خـوـقـقـهـ جـانـمـ دـیـ رـابـهـ	گـوـتـیـ: ئـهـیـ روـحـاـ منـ دـیـ لـهـزـکـهـ توـ رـابـهـ
بـهـسـهـ بـهـسـ جـانـیـ منـ هـهـرـ توـ جـشاـ کـهـ	جـانـیـ منـ دـیـ هـهـلـسـهـ کـفـنـیـ باـجـهـ کـهـ
بـهـلـکـوـ تـیـکـ بـدـیـنـ تـهـخـتـیـ ئـیرـانـیـ	پـشـتـیـ بـدـهـ پـشـتـمـ عـهـزـیـزـ جـانـیـ
بـیـهـسـتـنـ دـهـسـتـیـ شـاهـ کـاوـسـ بـ دـهـسـتـ	بـ لـهـشـکـهـرـیـ ئـیرـانـیـ بـدـهـیـنـهـ شـکـهـسـتـ
پـارـچـهـ پـارـچـهـ کـیـنـ لـهـشـکـهـرـیـ ئـیرـانـ	داـ تـیـکـ بـدـهـیـنـ ۋـەـ زـنـجـیـرـاـ شـاهـانـ
منـ بـ دـهـسـتـیـ خـوـبـخـوـ کـرمـ رـهـنـجـهـ رـوـ	بـیـ وـهـفـائـیـ منـ کـرـکـرـدـرـمـ لـ خـوـ توـ
دوـورـهـیـ فـلامـهـ رـزـ وـ بـرـانـهـ مـالـمـ	کـوـپـیـ منـ دـیـ رـابـهـ منـ بـتـنـیـ لـ بـالـمـ

زور ههوارى کر به جەرگى كەباب	قەت دەنگ گولى نەبوو ل گۇرى زۇراب
گۆتى: ئەى كۈرم ھەر توب سەلامەت	دىتنا تە و بابىن كەفتە قىامەت
ل دنیاى دا من كەفتىم سەر زارا	بۆحەكايەت ل كۆچك و سەرا
ھەر دېيىش رۆستەم زۇركى خەتا	كوشتنى زۇرابى كۈرى خۆخەتا
ب شىن و گەريان ب دلى پرژان	بەرى خۆدابوو رىتكا مازندران
چەند رۆز و چەند شەف ھەر دچى ل غار	حەتا مازندران نەگىرتۇو قىرار
زادە بۆناقى شاھى مازندران	عابد و زانا بwoo مەشهور ل جىهان
نۆبەتچى يىن كەلاتىن وەكۈرۆستەم دى	خەبەر بۆشَاھى زو زوا بەردى
ھاتە خۆوارى پاشا ل كەلاتىن ھەرددەم	چووبوو پېشىيا جەنابىن رۆستەم
ل گەل شازىدە ھەممۇو وەزىران	گرگرى بازىر جىملە ئەمیران
دانايى سەرتەختى ب قەدر و قىيمەت	دەست دانان نەذرى بۆكىرن خزمەت
خزمەت بۆوي كىر ب دل و ب جان	پاشا و وەزىر گرگرى مىiran
ل دەنگى ساز و بلوول و رەباب	مال كەيىفي دا دلى بwoo كەباب
جەھىلىت رۆما نەك شۆخ و نازەنин	شەربەت گىرەندىن ب دەستىن رەنگىن
خۆش رابۇراند حەتا كونىف شەو	رۆستەم پەھلەوان كىر بۆمبىلى خەو
جيىھ بۆ چىكىرن خەوت حەتا سەحەر	وەختى رۆزھەلات رابوو شىئىرىز زەر

هاتنه خزمەتا جەھان پەھلەوان	چووبۇو دىوانا شەھەر و وزىران
بۆچى دلى تە پىرە ل دەرد و غەم	پاشى پسياركىن گۆتن ب روستەم
بۆچى ب شىينى و تازى و گەربىنى	بىزىمە بەيانكە بۆچى زىيونى
تەقدىر ھۆدانى خوداي (ذوالجلال)	گۆتى: ئەي ياران دېرسىن ئەحىوال
ب كەيف و خۇشى ل گەمل ياوەران	ئەز رۇونشتىبۇوم رۆزەك ل رۆزان
ئاگر كەفتە دلى من هەر وەكەباب	ھاتە بىيرا من كوشىتنا زۇراب
تەرك كەرم ھەممۇو باب و برايان	ئەز رابۇوم تۈورە بۇوم ل شاهى ئىران
ھاتە بۆۋەيىرە ب دلى مەلۇول	زۇر رەجا ژمن كىر من نەكىر قەبۇول
گەلەك ب خىير ھاتى روستەمىن پەھلەوان	پاشاي گۆتى تو ھاتى سەرچاۋان
پېشكىشى تە بن ئەي نىشى زالى	تاج و تەختى من دگەملەك و مالى
خۇشتقى و نازدەنин مەحبوبە ئەو بۇو	پادشاھى زاھد كەچەكى ھەبۇو
ب قودرەتا خودايى خالقى عالەم	ئەو كەچە رۆزەكىن ھاتە لاپىن روستەم
ل گەل وئى كەرىپوو چەند گەفتۈر	روستەم عاشقى ئەو كەچە بۇو بۇو
ئەي حورى سىما بالاين سەرورەر	گۆتى ئەي جانى مەحبوبىن دلبەر
دى تە كەممە سەرۆكىن ژنانى حەرەم	شۇو ب من بىكە ب سەرەت تە سۈونىد دخۇدم
پسيارب من چىھە جەھان پەھلەوان	جەوابى لىيداڭە گۆتى ب قورىان

گوتناسرين ب خوش و ئەدەب	ھەرە لاي بابم من زئى بکە تەلەب
زەلامەك گازى كر پاشايى نوى رۆستەم	ل پاشى كچەكە چووبۇو لايى حەرەم
زوو به زوو بېۋە بۆزلايى پادشاه	گوته زەلامى: توھەرە نوکاھ
دېيت كچكا خۆل من نکاح بکەت	بېژە ب قوريان رۆستەم عەرز ئەكەت
گوتناسرىتەمى عەرزى شاھى كرد	پيا و بلەز چوو ب خىّرا رايد
چوو لايى رۆستەم ژپىشە وەستا بۇو	پاشايى وەك بەھىست زوو زوو ھەلسا بۇو
كچكى ل من ماركە ل من بکە قوريان	رۆستەم عەرز كرد ئەي شاھى زەمان
ل پاشا گوته ب رۆستەم ئالان	شاھى ل شەرمان سەھرى خۆدانان
شەرعەن دېيتەن پرسى ب كچى بکەم	يا باشە بچم بۇلايى حەرەم
رازى دېيتەن يان رازى نى يە	بزانم گوتناسى كچى كا چى يە
بابى گوته جەوابى لىيم بىدەم	كچكى شەرم كىرل بابى بکەرەم
كچ دېيت شۇوكۇن لازمە بۇ تو	راسىي بۇ من بېژە شەرمى نەكە تو
رۆستەم پەھلەوانە مەشەورە ناڭدار	دویاھىيى گوته بابى وەفا كار
ھەمييان پېشىكىش كە باشە نە عىلاج	گەرقەبۈل بکەت كچە نەخت و تاج
ماچى كر چاھىت مەحبووبا دلبەر	وەكى ئەف جوابە بەھىستى شاھى ئەنۇر
بۇ رۆستەم كچەكە شاھى مارە كر	ھنارتە دويىق قازى زوو وى حازز كر

کچکا خۆکار کر وەک حۆرئى جنان	ژنان گازى كىربوو شاهى لوغان
غەرق بۇون سەرى تا پىا ب دور و ئەملاس	كىربونە بەر خۆئەلوانى لباس
چاش بەلك ظاھر بۇون ھەروھەكى بلىور	چاش ژكلى رەش كىرين وەكۈر كۆھى طۆر
چەردە بەردبۇون يېت تازە خەرام	وەكى رۆزى لغەربى ئاشا بۇو تەممام
خۆ دگەل نازەنин تا فەجر شاد بۇو	رۆستەم وى شەقى ب مەقسۇود شادبۇو
مەجلس گەريابوو ب شادمانى	وەخەتى رۆزھەلات دەمىت بەيانى
هاتن ماچى كر دو دەستى رۆستەم	ئەمەيران ل گەل وەزىرىت كەرەم
ب شەرافەتا سۆزەي تەبارەك	گۆتن يا خۆدایى لىبکە مۇبارەك
چوو ماچى كر دەستى پادشا ديسا	رۆستەم چ ئازايە جەھى خۆھەلسا
ب عەيش و سەرور ب بادەنۆشى	ئەو مەشغۇول ببۇون ب كەيف و خۆشى
چووبۇو مەجلس گۆتە ياوهران	ل پاشى چەند رۆزرا رۆستەم پەھلەوان
يەسىرى و سەحرال مىرغوزارى	ئەز زۆر حەز دكەم بچىن بۆكارى
ئەو چووبۇون ل گەل رۆستەمى ناڭدار	ياوهران ل گەل لەشكەرىت بازار
ئەو چووبۇون ب لەز دىت دىيەك بۇو پەيدا	بۆراقا ماسىييان ل كنارى بەحرى دا
كەفتە دويىش دىيۇي جەھان پەھلەوان	ئەو دىيۇ زۇو رەۋىي وەك با و باران
ب دەشت و گرا دا ھەرچوو بى فرار	چوو دويىش دىيۇي دا رەخش ھاڙۇت ب غار

بیشەکى بى سەختە بى رى يە بى دەنگ	حەتا گەھشتە بیشەکى زۆر تەنگ
گۆتى زىدەتر من نىنە ھەوار	دىيەكە زانى قەت نىنە چ چار
ب سەحر حىلە لى نەمابۇو رەنگ	پاشا خۆ حازر كر بۆ دەعوا و جەنگ
كافرەكى كۆرەيە بەرزە بۆ ئاسمان	خۆ كەربۇو كوبىقى هەر وەكۈو ماران
دوكىيل ژ دەرى دەركەفت يە رەش و تار	دەمى بەرزە بۇوي ل دەرگەھى مەغار
لىقىيت مەلعونى رەش وەكۈو دەوار	ددانىيت كافرى هەر وەكۈو چنار
برى و مىثۇولانك وەكۈچەدار بۇون	مووييەت ل سەر و لەشى وەكۈن شەتەر بۇون
بەلەكىيت چاقان وەكۈو سېلەكا سۆر	چاھىيەت وى وەكۈو چرا دا بىنى ب شەۋى ژ دۇور
تو بۆچى دەيىيە سەرتائىفە دىوان	هاتە پىيىشىقە گۆتى: ئەى پەھلەوان
ناش و نىشانىت خودى كەمە ئىظھار	رۆستەم گۆتى: ئەى شومى بەدكار
هزار وەك تو من سپارتەنە بەر خاك	ناشقى تە چىيە ئەى دىيۈن نەپاك
چوئە عظائىت لەشى تە دى شكىيەن	ئىيىستا بزانە دى ج ب سەرا ئىينم
دەينەكە مە دىندى دا دور رۆزگار	دىيۈن مەلعون گۆتى رۆستەملى ناقدار
ناشقى تە بەرزە كەم ل ئاخا ئىران	بىنىيە هجروومىيەت دىوان ل جەنان
گورزەكى گراني راڭرى وەك بورز	ئەڭجارە دىيۈن دەست ھاشىتە گورز
دانا پەھلەوانى مەلعونى ب ھنەر	ئەوى گورزى گران راوهشاندى ل سەر

ئاگر بەر بۇو بۇو ئەردى پىكىفەيا	ل زەريا گورزى گران دىيوي بى حەيا
پىچە خۆبادا وەك ماران گەزتە	رۆستەم زېير گورزى كافرى بۇو خەستە
دىيوي گۆت بى دەنگى يان تو بى زارە	عەرەقى گرتباوو ۋىيدا ھاتە خارە
تىيەللى ئاخى بۇويە دلى غەمگىن	خۆل پشتا ھەسپى ھافىتە سەر زەمین
ل سەر پشتا وي راست بۇو وەك تەيرى بالدار	دەنگ ل رەخشى كر رۆستەمى زال
راکر بۇو ب قۇودەتا (الله اکبر)	دەست دابۇو گورزى راکر و يەكسەر
مەلعونى راکر مەتال دابۇو بەر	دانما بۇو سەرئى دىيوي بى مەھەر
مەتال ل سەرى كىرىبوو پارەپار	دانابۇو مەتالى دىيوى نابەككار
چاھىت وان تارى بۇون ب شەوق و نۇور بۇون	لەشىن ھەردوكان ل خۇونى سۇر بۇون
دلى وي ھشىيار بۇو جەھان پەھلەوان	ئەڭچار رۆستەم وەك شىئرىز زەمان
دىيوي ژى كەبەند ۋەكەر كەر ھەوار	وى كەبەند ھافىت وەكىو ئەۋەھەر
خەت راکىيشا بۇون ل رووبيي زەمین	ئىيىك و دو راکىيشا ب قەھر و ب كين
ئىيىك و دو راکىيشا ب قۇوت ب زۆر	ب زۇران گەرتىن ب دلى پەشىر
سەد جاران رۆستەم راکىيشا لېدىدا	دىيوي ب مە كر و حىيلە ھە ددا
دىيوي راکىيشا سەد و بىست قەددەم	ب ددان و لېشان گرتباوو رۆستەم
ئىيىختە سەر ئەرد ب زەربىن خەنجەر	ئەڭچارە رۆستەمى ھەلگەت تۆقى سەر

سەرئى دىيەكەمى ل لەشى كر جودا
 چووبۇو جەھەننەم پىسىنى روو سيا
 سوجدا شوکرانى بۆ خوداوندا برى
 بۆ تەماشا و سەيران چووبۇو ناف بىشە
 بەزىن بالايىن وەك وو سەروا رەوان
 وەزانى رۆستەم كە ئەو مەرد بۇو
 ب شەمشىرى خۆقەيد و بەند برى
 گۆتى ئەي جەھىل چەل تە قەومى يە
 ئەۋە دەھ سالە زىدەتر نە كەم
 كورى پادشاهى مەغىرەتەن
 بابى من ژى ناقى وى ئازادە چەھەرە
 ل من پەيدا بۇو دىيەكى بىن ئىمان
 ئىنامە ۋېرى مەلعۇونى پىر
 ب رۆز و ب شەھەف هەر دېيىزەم ئاخ
 من ببى بۆلايىن باب و برادر
 ئەسپەكى پەيدا كر زۇ شازادە
 كەفتىينە رېكى زۆر ئازا زوگىر

وەقتىن رۆستەمى سەرئى دىيۇي بېرى
 ل پاشا رۆستەم چەندى ل پىشە
 ل ناف بىشى دىت لاوهك نۇوجوان
 پىت وى دېيىرى دا دەستان بەست بۇو
 جەھان پەھلەوان چووبۇو سەر سەرئى
 سەيران ل ناف بىشى كر ب تەمامى يە
 جەوابىن دايە گۆتىيە رۆستەم
 ئىخسىرى دەستىن دىيۇي بىن دىنەم
 مەشەنۈرە ناقى من ئازادە مەھەرە
 رۆزەكىن چوومە ناف باغى بۆ سەيران
 ب سەحر و حىلە ئەز كرم ئىخسىر
 ئەۋە حەفت سالە من دانا مە سەرئاخ
 من ھىقى ھەيە ئەي شەئىرى نافدار
 رۆستەم وەكى زانى زۇو بۇو ئامادە
 ب جۆت سوار بۇون ب خېر و راپىد